

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Имангулов Ш. А. Ріст та розвиток кісток птиці / Ш. А. Имангулов, Т.Т. Папазян, А. Ш. Кавтарашвили // Ефективне птахівництво. – 2009. – № 10. – С. 31–36.
2. Hasan, I., & Islam, M. R. (2019). Preparation of indigenous duck (*Anas platyrhynchos*) skeleton to enhance veterinary anatomy teaching. *Asian Journal of Medical and Biological Research*, 5(3), 192–196. <https://doi.org/10.3329/ajmbr.v5i3.43587>
3. Sarott, M. L. V., Lima, T. G. de, & Lopes, E. Q. (2024). Anatomical description of the skeleton of the domestic duck (*Tadorna tadorna* – Linnaeus, 1758) found dead at the IBIMM Research Center in São Paulo – SP - Brazil. *South Florida Journal of Environmental and Animal Science*, 4(2), e4145 .
4. Herrera-Castillo CM, Geiger M, Núñez-León D, Nagashima H, Gebhardt-Henrich S, Toscano M, Sanchez-Villagra MR. 2022. Skeletal variation in bird domestication: limb proportions and sternum in chicken, with comparisons to mallard ducks and Muscovy ducks. *PeerJ* 10:e13229

УДК 636.09;611,714:619

НОВИКОВА Є.С., ГЛАДКИЙ М.Д., МАШКАРЕНКО М.В., здобувачу вищої освіти

Науковий керівник – **ДУДКА В.Б.,** канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

БІОМОРФОЛОГІЯ ЧЕРЕПА РОДИНИ ВОВЧИХ

Біоморфологічний напрям у вивченні будови черепа тварин, у тому числі хижих ссавців, сьогодні, у зв'язку з інтенсивним розвитком селекційної роботи та з огляду на інтерес практикуючих ветеринарних лікарів до даного аспекту біоморфології тварин, є одним з основних питань в анатомії.

З огляду на відсутність даних щодо будови черепа в різних порід собак варто зазначити, що питання вивчення черепа свійського собаки різних типів є актуальним, особливо за умов сучасної селекційної роботи. З'ясування морфологічних особливостей будови черепа в різних порід собак важливе для практикуючих ветеринарних лікарів під час діагностики та лікування патологічного процесу, що локалізується за певних хвороб інфекційного та неінфекційного походження в ділянці голови.

Досліджені види та породи собак характеризуються різними біоморфологічними адаптаціями, що зумовлені пристосуванням до певного способу добування їжі, а також є наслідком штучного відбору у свійських собак.[1.]

Під час виконання роботи черепа свійських собак були поділені не за призначеннями тієї чи іншої породи, а за ступенем розвитку лицевого відділу черепа, а саме: брахіцефали (короткоморді) – мопс, пекінес, чихуахуа, померанський шпіц, французький бульдог, мезоцефали (середньоморді) – американський кокер спанієль, лабрадор, золотистий ретривер, різеншнауцер, ротвейлер, сенбернар, доліхоцефали (довгоморді) – коллі, такса стандартна, доберман, хорт. [4]

Порівняння черепів різних представників родини вовчих ми робили за допомогою промірів, що включають лінійні та широтні вимірювання різних відділів.

Брахіцефалія: Є результатом інтенсивної селекції, призводить до вкорочення та розширення лицевого відділу черепа. Брахіцефалія собак характеризується змінно укороченою мордою і округлою, часто масивною, головою. Спостерігається медіо-латеральне розширення черепа разом із ростокаудальним укороченням морди. Деякі породи можуть мати помітно зменшені або відсутні лобові пазухи. Носові раковини також можуть бути аберрантними: вони можуть бути занадто великими і продовжуватися каудально в носоглотку від хоан. Ці зміни скелета також призводять до здавлення носових і глоткових дихальних шляхів. М'які тканини верхніх дихальних шляхів, включаючи ніздрі, слизову оболонку носових раковин, м'яке піднебіння, мигдалини і навіть язик, не зменшуються пропорційно зменшенню скелета середньої частини обличчя; це призводить

до невідповідних розмірів і звуження просвіту верхніх дихальних шляхів через відносний надлишок м'яких тканин, які блокують потік повітря.[2.] Змінена структура лицьового скелета з нормальною кількістю зубів, розташованих у значно меншому просторі, створює такі стоматологічні проблеми, як неправильний прикус, ротація премолярів і сильна скупченість зубів. [3]

Мезоцефалія: Представляє собою більш збалансовану будову черепа з пропорційною довжиною морди та черепної коробки. Їхні морди мають приблизно таку ж довжину, як і їхні черепні коробки, і вони не є ні надто довгими, ні надто короткими. У них спостерігається помірно виражений перехід між лобом і мордою, на відміну від різкого стопу у брахіцефалів або майже відсутнього у доліхоцефалів. Добре розвинені щелепи, що забезпечують достатню силу укусу. Нормальне розташування зубів:

Доліхоцефалія: У доліхоцефалів довжина морди значно перевищує ширину черепної коробки. Ця особливість будови черепа є результатом селекції для певних цілей, таких як покращення нюху або збільшення швидкості. Довга морда забезпечує більшу площу для розміщення нюхових рецепторів, очі зазвичай розташовані ближче до передньої частини голови, що забезпечує широкий кут огляду, що робить цих собак чудовими мисливцями. Аеродинамічна форма голови також може бути перевагою для швидких бігунів.

Результати роботи також дають змогу зрозуміти процес біоморфологічних адаптацій мезоцефалічних, доліхоцефалічних і брахіцефалічних форм черепа свійських собак та пов'язані з цим зміни його скелетних елементів які формувалися в результаті довготривалої селекції та мають важливе значення у ветеринарній практиці для лікування певних захворювань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7380493/>
2. Мельник О. П., Луценко П. О. Біоморфологія черепа вовка. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Ветеринарна медицина». 2015. Вип. 7 (37). 2015. С. 9-12. (Здобувачем досліджено будову черепа представників роду вовків).
3. Луценко П. О. Біоморфологія черепа деяких представників фроду вовків. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. 2015. Вип. 30. Ч. 2. С. 409-420.
4. Луценко П. О. Біоморфологія черепа деяких представників свійських собак брахіцефального типу. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. 2015. Вип. 31. Ч. 2. С. 234-241.

УДК 636.16.09:611.71(086.3):619

КОТИК М.В., ЧОНКА Д.В., МЕЛЬНИЧЕНКО Д.О., здобувачі вищої освіти

Науковий керівник – **ДУДКА В.Б.,** канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВИГОТОВЛЕННЯ СКЕЛЕТА ПОНІ З РЕСТАВРАЦІЄЮ ПОШКОДЖЕНИХ КІСТОК

Скелет є ключовою та формоутворюючою структурою організму тварин, що дозволяє вивчати її морфологічні особливості, фізіологію та історичні аспекти розвитку виду. Виготовлення скелету - є важливим етапом як зоологічних, загальнобіологічних, порівняльноанатомічних досліджень, так і у вивченні анатомії.

Ключові слова: скелет поні, музейна справа, кістки.

Демонстрація процесу виготовлення скелету поні, з умовою наявності пошкоджених кісток та їх часткової відсутності, їх реставрацією та остаточним монтажем скелету для наукових і навчальних цілей [1].

Матеріали:

- Труп поні(отримано від патологоанатомів)